

Saugokime jaunas gyvybes

keliuose

PRADINIŲ (I–IV) KLASIŲ MOKINIŲ VARŽYBŲ „ŠVIESOFORAS“ NUOSTATAI

Vilnius, 2019 metai

PRADINIŲ (I–IV) KLASIŲ MOKINIŲ VARŽYBŲ „ŠVIESOFORAS“ NUOSTATAI

I. INFORMACIJA APIE VARŽYBAS

1. Pradinių (I–IV) klasių mokinių varžybos „Šviesoforas“ (toliau – Varžybos) yra Lietuvos mokinių konkurso „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“ sudėtinė dalis. Varžybų tikslas yra atkreipti visuomenės dėmesį į eismo saugumo svarbą; ugdyti mokinių saugaus elgesio kelyje įgūdžius; mažinti eismo įvykių, kuriuose nukenčia mokiniai, skaičių; išaiškinti mokyklų komandas ir mokinius, geriausiai mokančius Kelių eismo taisykles bei turinčius tvirčiausius saugaus elgesio kelyje įgūdžius.

II. VARŽYBŲ ORGANIZATORIAI, DALYVIAI IR PARAIŠKŲ PATEIKIMO TVARKA

2. Varžybas organizuoja Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, vykdo UAB „Gravitas Partners“, į pagalbą pasitelkdama savivaldybių administracijos švietimo padalinius, apskričių vyriausiuosius policijos komisariatus, socialinius partnerius.

3. Varžybas sudaro keturi etapai:

I etapas – mokykloje iki 2019 m. balandžio 12 dienos;

II etapas – mieste, rajone nuo 2019 m. balandžio 15 iki gegužės 10 dienos;

III etapas – regione nuo 2019 m. gegužės 13 iki gegužės 24 dienos;

IV etapas nacionalinis – 2019 m. gegužės 30 dieną.

4. Etapus organizuoja:

4.1. I etapą organizuoja mokyklų vadovai:

4.1.1. Varžybos organizuojamos įtraukiant visus 1–4 klasių mokinius. Atsižvelgiant į mokyklos galimybes, galima mažinti rungčių ir užduočių skaičių, pirmenybę teikiant praktinėms užduotims;

4.1.2. mokyklas I etapui registruoja savivaldybės skyrius, atsakingas už mokinių ugdymą, arba savivaldybės skyriaus įgaliota kita ugdymo įstaiga tinklalapyje www.saugusmokinys.lt (užpildo registracijos formą);

4.1.3. įvykus I etapui, kiekviena mokykla sudaro tokios sudėties mokyklos komandą: vienas – pirmos, vienas – antros, vienas – trečios, vienas – ketvirtos klasės mokiniai ir komandos vadovas (mokytojas);

4.1.4. po I etapo organizatoriai per tris darbo dienas išsiunčia II etapo organizatoriams paraišką (1 priedas);

4.2. II etapą organizuoja savivaldybių administracijos švietimo padaliniai į pagalbą pasitelkdami apskričių vyriausiuosius policijos komisariatus:

4.2.1. po II etapo organizatoriai per tris darbo dienas išsiunčia III etapo (regioninio) organizatoriams komandų, užėmusių pirmąją ir antrąją vietas, paraiškas (1 priedas).

4.3. III etapą, pagal suderintą grafiką (2 priedas), organizuoja UAB „Gravitas Partners“, į pagalbą pasitelkdama atitinkamų savivaldybių administracijos švietimo padalinius, atitinkamų apskričių vyriausiuosius policijos komisariatus, socialinius partnerius:

4.3.1. III etape (regioniniame) dalyvauja komandos, II etape užėmusios pirmąją ir antrąją vietas;

4.3.2. po III etapo varžybų yra pildomi komandų rezultatų protokolai (3 priedas);

4.3.3. komandų, užėmusių pirmąją ir antrąją vietas, paraiškas siųsti nacionalinio etapo organizatoriams el. paštu konkursas@saugusmokiny.lt.

4.4. IV (nacionalinį) etapą organizuoja UAB „Gravitas Partners“, į pagalbą pasitelkdama atitinkamos savivaldybės administracijos švietimo padalinį, atitinkamos apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą, socialinius partnerius:

4.4.1. IV (nacionaliniame) etape dalyvauja komandos, regioniniame etape užėmusios pirmąją ir antrąją vietas;

4.4.2. komandos, patekusios į finalinį (nacionalinį) etapą, prieš 7 dienas privalo patvirtinti apie savo dalyvavimą varžybose ir informuoti apie tai UAB „Gravitas Partners“ el. paštu konkursas@saugusmokiny.lt. Komandai, nepateikusiai informacijos arba atsisakius dalyvauti nacionaliniame etape, bus kviečiamos komandos, užėmusios žemesnes vietas;

4.4.3. komandos sudėtį, esant nenumatytoms aplinkybėms, pvz., susirgus dalyviui ar dėl kitos priežasties, galima keisti ne daugiau kaip 50 procentų.

5. Varžybų etapų organizatoriai sudaro teisėjų kolegiją.

6. Iškilusius neaiškumus sprendžia teisėjų kolegija.

III. VARŽYBŲ PROGRAMA

7. Varžybų programa:

7.1. Teorinės rungtys:

7.1.1. kelių eismo užduotys (4 priedas);

7.1.2. „protų mūšis“ (5 priedas);

7.1.3. vaizdo siužeto užduotis (6 priedas);

7.2. Praktinės rungtys:

7.2.1. perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje (7 priedas);

7.2.2. perėjimas per kelią sankryžoje (8 priedas);

7.2.3. atšvaitų praktinis naudojimas (9 priedas).

8. Praktines užduotis „Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje“ ir „Perėjimas per kelią sankryžoje“ rekomenduojama atlikti kelyje (gatvėje). Rungties organizatoriai turi užtikrinti Varžybų dalyvių saugumą. Varžybų dalyviai kelyje turi būti atsargūs, gerbti kitus eismo dalyvius, laikytis Kelių

eismo taisyklių reikalavimų.

IV. VERTINIMAS

9. Varžybų rungtys, jas atlikus be priekaištų, vertinamos:

9.1. teorinės rungtys: „Kelių eismo užduotys“ – 5 balais, „Protų mūšis“ – 10 balų, „Vaizdo siužeto užduotis“ – 5 balais;

9.2. praktinės rungtys: „Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje“ – 10 balų, „Perėjimas per kelią sankryžoje“ – 10 balų, „Atšvaitų praktinis naudojimas“ – 5 balais.

10. Vertinama iš karto, atlikus užduotį. Vertinimo balą teisėjas įrašo vertinimo lape (10 priedas) ir pasirašo. Komandai baigus atlikti praktinės rungties užduotis, teisėjas kiekvienam dalyviui paaiškina padarytas klaidas.

11. Komandas vertinimo lapais aprūpina Varžybų etapo organizatoriai.

V. REZULTATŲ SKAIČIAVIMAS IR NUGALĖTOJŲ IŠAIŠKINIMAS

12. Varžybų nugalėtoja laikoma komanda, surinkusi daugiausia balų. Jeigu rezultatai vienodi, pirmauja komanda, surinkusi daugiausia balų už šias rungtis: „Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje“, toliau – „Perėjimas per kelią sankryžoje“, toliau – „Atšvaitų praktinis naudojimas“, toliau – „Kelių eismo užduotys“, toliau – „Protų mūšis“, toliau – „Vaizdo siužeto užduotis“. Komandų rezultatų protokolai – 3 priedas.

13. Komandos vadovas neturi teisės kaip nors bandyti paveikti teisėjų ir organizacinio komiteto darbu. Apeliaciją komandos vadovas pateikia vyriausiajam teisėjui raštu ne vėliau kaip per 30 minučių po rungties.

VI. APDOVANOJIMAI

14. III etape I–III vietas užėmusios komandos apdovanojamos komandiniais prizais, I–III vietų laimėtojai apdovanojami asmeniniais prizais.

15. IV (nacionaliniame) etape I–III vietas užėmusios komandos apdovanojamos komandiniais prizais, I–III vietų laimėtojai apdovanojami medaliais, asmeniniais prizais. Prizais apdovanojami ir kiti IV (nacionaliniame) etapo dalyviai.

16. Kitus gerai pasirodžiusius mokinius ir komandų vadovus rekomenduojama apdovanoti organizatorių ir rėmėjų dovanomis.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Pageidautina, kad komanda turėtų vienodą aprangą.

18. Už mokinių saugumą varžybų metu atsako juos lydintys mokytojai.

19. Varžybų nuostatai ir kita informacija skelbiama tinklalapyje www.saugusmokinys.lt .

Telefonas pasiteirauti +370 616 51 787, el. p. konkursas@saugusmokinys.lt.

SUDERINTA
Lietuvos kelių policijos tarnybos

SUDERINTA
Lietuvos automobilių kelių direkcija
prie Susisiekimo ministerijos

2019 m. ____ d.

2019 m. ____ d.

1 priedas

TVIRTINU
Direktorius_____
(vardas, pavardė)_____
(parašas).....
(miesto, rajono, savivaldybės).....
(mokyklos pavadinimas)**PARAIŠKA**
DALYVAUTI PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ VARŽYBŲ „ŠVIESOFORAS“..... ETAPE
(etapo numeris nuo II iki IV).....
(varžybų vieta ir data)

Varžybose dalyvaus šie mokiniai:

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Gimimo data	Klasė
1.			
2.			
3.			
4.			

Komandos vadovas.....
(vardas, pavardė, parašas)

Renginio metu bus daromos renginio bei jo dalyvių nuotraukos.

Duomenų valdytojas: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos.

Juridinio asmens kodas: 188710638.

El. paštas: konkursas@saugusmokinys.lt.

Tikslas: projekto viešinimas.

Teisinis pagrindas: laikoma, kad dalyvaudami renginyje davėte sutikimą nuotraukų darymui (BDAR 6 str. 1 d. a p.).

Jūsų teisės ir daugiau informacijos: <https://www.saugusmokinys.lt/renginiai>.

PRADINIŲ (I–IV) KLASIŲ MOKINIŲ VARŽYBŲ „ŠVIESOFORAS“**III ETAPO VIETŲ SĄRAŠAS**

III etapo vieta	Miesto, rajono savivaldybės pavadinimas	III etapo vieta	Miesto, rajono savivaldybės pavadinimas
	Elektrėnų savivaldybė Šalčininkų rajonas Širvintų rajonas Švenčionių rajonas Trakų rajonas Ukmergės rajonas Vilniaus miestas Vilniaus rajonas	Kaišiadorys	Birštono savivaldybė Jonavos rajonas Kaišiadorių rajonas Kauno miestas Kauno rajonas Kėdainių rajonas Prienų rajonas Raseinių rajonas
Kazlų Rūda	Kalvarijos savivaldybė Kazlų Rūdos savivaldybė Marijampolės savivaldybė Šakių rajonas Vilkaviškio rajonas	Šiauliai	Akmenės rajonas Joniškio rajonas Kelmės rajonas Pakruojo rajonas Radviliškio rajonas Šiaulių miestas Šiaulių rajonas
Panevėžys	Biržų rajonas Kupiškio rajonas Panevėžio miestas Panevėžio rajonas Pasvalio rajonas Rokiškio rajonas	Anykščiai	Anykščių rajonas Ignalinos rajonas Molėtų rajonas Utenos rajonas Visagino miestas Zarasų rajonas
Mažeikiai	Jurbarko rajonas Pagėgių savivaldybė Šilalės rajonas Tauragės rajonas Mažeikių rajonas Plungės rajonas Rietavo savivaldybė Telšių rajonas	Alytaus r.	Alytaus miestas Alytaus rajonas Druskininkų savivaldybė Lazdijų rajonas Varėnos rajonas
Šilutė	Klaipėdos miestas Klaipėdos rajonas Kretingos rajonas Neringos miestas Palangos miestas Skuodo rajonas Šilutės rajonas		

PRADINIŲ (I–IV) KLASIŲ MOKINIŲ VARŽYBŲ „ŠVIESOFORAS“ _____ **ETAPO, VYKUSIO** _____
 (etapo numeris nuo II iki IV) (varžybų veita)

KOMANDŲ REZULTATŲ PROTOKOLAS

2019 m. _____ d.
 (data)

 (vieta)

Eil. Nr.	Komanda	Perėjimas per kelį pėsčiųjų perėjoje	Perėjimas per kelį sankryžoje	Atšvaitų praktinis naudojimas	Kelių eismo užduotys	Protų mūšis	Vaizdo siužeto užduotis	Balų suma	Vieta
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									

Vyr. teisėjas

 (parašas)

 (vardas, pavardė)

Vyr. sekretorius

 (parašas)

 (vardas, pavardė)

RUNGTIS „KELIŲ EISMO UŽDUOTYS“

1. Metodinę medžiagą, užduotis ir vertinimo sistemą parengia UAB „Gravitas Partners“. I ir II etapų organizatoriai taip pat gali parengti savo užduotis ir vertinimo sistemą. III ir IV etapams užduotis ir vertinimo sistemą parengia UAB „Gravitas Partners“. Mokiniai, priklausomai nuo to, kelintoje klasėje jie mokosi, gauna jiems skirtas užduotis. Mokiniai užduotis sprendžia individualiai.

VERTINIMAS

2. Mokinys gauna balus:

2.1. Už kiekvieną teisingai atliktą užduotį mokinys gauna po 1 balą. Iš viso už gautos užduoties teisingą atlikimą mokinys gauna iki 5 balų.

2.2. Klaidingai atliktos visos užduotys – 1 taškas (vertinamos mokinio pastangos).

2.3. Nepildoma užduotis – 0 taškų.

I klasė

3. Pirmokai turi mokėti atsakyti į šiuos klausimus:

3.1. Kokios kelio dalys yra skirtos pėsčiųjų eismui ir kaip jose elgtis?

- Pėsčiųjų eismui skirtos šios kelio dalys: šaligatvis, pėsčiųjų takas, kelkraštis, važiuojamosios dalies kraštas.

- Pėstieji privalo eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten, kur jų nėra, – kelkraščiu. Jeigu šaligatvio, pėsčiųjų tako, kelkraščio nėra arba jais eiti negalima, tai pėstiesiems leidžiama eiti viena eile važiuojamosios dalies pakraščiu.

- Kelkraščiu arba važiuojamosios dalies pakraščiu einantys arba kelkraščiu riedučiais, riedlentėmis, paspirtukais važiuojantys pėstieji turi judėti prieš transporto priemonių važiavimo kryptį, t. y. kairiąja kelio puse. Taip pėstieji gerai mato artėjančias transporto priemones ir prireikus gali pasitraukti į šalį.

- Šaligatviu ar kelkraščiu reikia eiti kiek įmanoma toliau nuo važiuojamosios dalies.

3.2. Kuriose vietose leidžiama eiti per kelią gyvenvietėse?

- Į kitą važiuojamosios dalies pusę pėstieji privalo eiti tik pėsčiųjų (taip pat požeminėmis ir esančiomis virš kelio) perėjomis, o kur jų nėra, – sankryžose pagal šaligatvių arba kelkraščių liniją. Pėstieji neturi peržengti perėjos ribų. Kai matomumo zonoje perėjos ar sankryžos nėra, leidžiama eiti per kelią stačiu kampu į abi puses gerai apžvelgiamose vietose, tačiau tik įsitikinus, kad eiti saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms.

3.3. Kaip eiti per pėsčiųjų perėją?

Pėsčiųjų perėją reikia pereiti taip:

- Sustoti prie pėsčiųjų perėjos, toliau nuo važiuojamosios dalies krašto.
- Pažiūrėti į kairę pusę ir įsiklausyti.
- Pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti.
- Jei transporto priemonių arti nėra, reikia dar kartą pažiūrėti į kairę pusę ir įsiklausyti.
- Įžengti į važiuojamąją dalį leidžiama tik po to, kai įvertinamas atstumas iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitis bei įsitikinama, kad eiti saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms.

- Per pėsčiųjų perėją eiti tiesiai, ne įstrižai, neperžengti jos ribų, be reikalo nereikia joje delsti ar stoviniuoti.

- Nespėjus pereiti važiuojamosios dalies, reikia nesiblaškyti, ramiai sustoti saugumo salelėje arba ant paženklintos ar įsivaizduojamos linijos, skiriančios priešingų krypčių transporto srautus. Einant visą laiką stebėti kelią ir klausytis.

- Baigti eiti per kelią galima tik įsitikinus, kad eiti saugu.

3.4. **Kaip eiti per kelią sankryžoje?**

Kelią sankryžoje reikia pereiti taip:

- Sustoti prie pėsčiųjų perėjos, toliau nuo važiuojamosios dalies krašto.
- Draudžiama eiti per kelią, kai įjungtas raudonas ar geltonas šviesoforo signalai.
- Sulaukus žalio šviesoforo signalo, leidžiančio eiti, reikia pažiūrėti į visus kelius (į kairę, į dešinę, į šoninius kelius) ir įsiklausyti.

▪ Degant žaliajam šviesoforo signalui, įžengti į važiuojamąją dalį galima tik įsitikinus, kad yra saugu.

▪ Per važiuojamąją dalį eiti tiesiai, ne įstrižai. Be reikalo nereikia joje delsti ar stoviniuoti. Einant visą laiką stebėti kelią ir šviesoforo signalus.

▪ Jei atvažiuoja transporto priemonė, reikia nesiblaškyti, ramiai sustoti saugumo salelėje arba ant paženklintos ar įsivaizduojamos linijos, skiriančios priešingų krypčių transporto srautus, ir palaukti, kol transporto priemonė sustos arba pravažiuos.

- Baigti eiti per kelią galima tik įsitikinus, kad dega žalias šviesoforo signalas ir eiti saugu.

3.5. **Kaip eiti per kelią ne gyvenvietėje?**

▪ Reikia įsidėmėti, kad ne gyvenvietėje keliu transporto priemonės važiuoja didesniu greičiu negu gyvenvietėje.

Ne gyvenvietėje per kelią reikia eiti taip:

▪ Pasirinkti vietą, kur galima eiti per kelią. Iš tos vietos turi būti gerai matomas kelias į abi puses. Neleidžiama eiti ten, kur blogas matomumas, arti stovi automobiliai, yra kelio vingiai, įkalnės, nuokalnės ir panašiai.

- Sustoti toliau nuo važiuojamosios kelio dalies krašto.
- Pažiūrėti į kairę pusę ir įsiklausyti.
- Pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti.
- Jei transporto priemonių arti nėra, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę pusę ir įsiklausyti.
- Į važiuojamąją dalį leidžiama įžengti tik po to, kai įvertinamas atstumas iki artėjančių transporto priemonių bei jų greitis ir įsitikinama, kad eiti saugu.

▪ Per kelią eiti tiesiai, ne įstrižai. Važiuojamojoje dalyje pėstieji neturi delsti ar stoviniuoti. Visą laiką reikia stebėti kelią. Kelią reikia stengtis pereiti iš karto, nesustojant jo viduryje.

4. Pirmokai turi žinoti ir pažinti šiuos kelio ženklus:

Eil. Nr.	Kelio ženklo Nr.	Kelio ženklo pavadinimas	Ženklas pagal kelio ženklių grupę yra	Pavyzdys	Paiškinimas
1.	310	Pėsčiųjų eismas draudžiamas	Draudžiamasis		Draudžiama pėstiesiems judėti ta kelio puse, kurioje pastatytas ženklas
2.	412	Pėsčiųjų takas	Nukreipiamasis		Takas skirtas tik pėstiesiems. Kai takas eina išilgai kelio, pėstieji privalo eiti tik juo
3.	413	Pėsčiųjų ir dviračių takas	Nukreipiamasis		Leidžiama eiti pėstiesiems ir važiuoti dviračiais. Jeigu dviračio ir pėsčiųjų simboliai kelio ženkle yra ne vienas po kitu, o vienas šalia kito ir skiriami vertikaliu baltu brūkšniu, eismo dalyviai privalo naudotis ta tako puse, kuri jiems skirta (parodyta kelio ženkle)
4.	533, 534	Pėsčiųjų perėja	Nurodomieji		Perėjimo per kelią vieta
5.	535, 536	Požeminė pėsčiųjų perėja	Nurodomieji		Kur yra požeminė pėsčiųjų perėja, kelią pereiti požemine perėja
6.	537, 538	Pėsčiųjų perėja virš kelio	Nurodomieji		Kur yra pėsčiųjų perėja virš kelio, kelią pereiti virš kelio
7.	548	Stotelė	Nurodomasis		Maršrutinio transporto sustojimo vieta
8.	701	Medicinos pagalba	Paslaugų		Vieta, kur suteikiama pirmoji medicinos pagalba

II klasė

5. Antrojai turi mokėti atsakyti į I klasei skirtus klausimus ir dar šiuos:

5.1. Kam reikalingas atšvaitas ir kas juo naudojasi kelyje?

- Atšvaitai tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui daugeliui padeda išvengti nelaimės kelyje. Atšvaitas gali išsaugoti gyvybę, su atšvaitu kelyje esi geriau matomas.

- Atšvaitas reikalingas tam, kad vairuotojai tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui laiku pastebėtų tame pačiame kelyje stovinčius (judančius) eismo dalyvius – pėsčiuosius, dviračių vairuotojus, vadeliotojus ir kt. Apšviestas transporto priemonės (automobilio) žibintų (ar kitų šviesos šaltinių) atšvaitas atspindi jų šviesą ir tarsi pats šviečia.

- Vietoje atšvaito galima nešti šviečiantį žibintą arba vilkėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais.

5.2. Kaip pėsčiasis turi prisitvirtinti atšvaitą?

Mokinys turi parodyti ir paaiškinti, kaip prisisegti atšvaitą.

- Svarbiausias ir pagrindinis reikalavimas – prisegtas (pritvirtintas) atšvaitas turi būti gerai matomas kitiems eismo dalyviams tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui.

- Atšvaitų yra įvairių rūšių ir formų. Pėsčiasis pakabinamą atšvaitą turi prisitvirtinti prie drabužių dešinėje pusėje (jei turi vieną atšvaitą ir eina prieš transporto priemonių eismą) automobilių žibintų aukštyje taip, kad jį apšviestų artėjančio automobilio žibintų šviesos ir vairuotojas iš tolo pamatytų pėsčiąjį. Tokio atšvaito virvutė segtuku prisegama viršutinio drabužio dešinėje kišenėje, atšvaitas išimamas einant keliu tamsoje. Jei turime antrą tokį atšvaitą, jis segamas viršutinio drabužio kairėje kišenėje ir išimamas einant keliu tamsoje. Juostinis (spyruoklinis) atšvaitas dedamas ant dešinėsios rankos. Jei turime antrą tokį atšvaitą, jis dedamas ant kairiosios rankos. Juostinis (spyruoklinis) atšvaitas gali būti dedamas ir ant kojos (kojų) truputį žemiau žmogaus kelio.

- Pėsčiasis atšvaitus gali taip pat prisisegti prie drabužių, rankinės, krepšelio.

5.3. Kaip eiti per kelią gyvenvietėje, išlipus iš autobuso, kai yra pėsčiųjų perėja?

Išlipus iš autobuso, reikia eiti iki pėsčiųjų perėjos, o jei jos nėra – iki sankryžos, ten sustoti ir, įsitikinus, jog saugu, eiti per kelią. Griežtai draudžiama eiti pro autobuso priekį ar galą.

5.4. Kaip eiti per kelią ne gyvenvietėje, išlipus iš autobuso?

- Išlipus iš autobuso ne gyvenvietėje, kai matomumo zonoje perėjos ar sankryžos nėra, reikia paėjėti toliau nuo autobuso galo iki tokios vietos, kur kelias gerai matomas į abi puses. Stovintis autobusas neturi užstoti kelio. Tokioje vietoje leidžiama eiti per kelią stačiu kampu, tačiau tik įsitikinus, kad eiti saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms. Griežtai draudžiama eiti pro autobuso priekį ar galą.

6. Antrojai turi žinoti ir pažinti I klasei skirtus kelio ženklus ir dar šiuos:

Eil. Nr.	Kelio ženklo Nr.	Kelio ženklo pavadinimas	Ženklas pagal kelio ženklių grupę yra	Pavyzdys	Paaiškinimas
1.	105	Vaikai	Ispėjamasis		Kelio ruožas prie vaikų įstaigos (mokyklos, žaidimų aikštelės ir panašiai), kur važiuojamojoje dalyje gali būti vaikų
2.	127	Pėsčiųjų perėja	Ispėjamasis		Nurodomaisiais kelio ženklais „Pėsčiųjų perėja“ ir 1.13.1–1.13.3 ženklinimo linijomis (1.13.1–1.13.2 – „zebras“; 1.13.3 – dvi lygiagrečios linijos, sudarytos iš stačiakampių, žymi pėsčiųjų perėją, kurioje eismas reguliuojamas šviesoforu) arba tik nurodomaisiais kelio ženklais „Pėsčiųjų perėja“ pažymėta pėsčiųjų perėja
3.	128	Pėstieji	Ispėjamasis		Kelio ruožas, kurio važiuojamąja dalimi (kelkraščiu) skersai arba išilgai kelio vaikšto pėstieji
4.	329	Ribotas greitis	Draudžiamasis		Draudžiama važiuoti greičiau (km/val.), negu nurodyta kelio ženkle
5.	552	Gyvenamoji zona	Nurodomasis		Už ženklo esančioje teritorijoje galioja Kelių eismo taisyklių reikalavimai, nustatantys eismo tvarką gyvenamosiose zonose
6.	702	Ligoninė	Paslaugų		Vieta, kur gydomi ligoniai
7.	714	Policija	Paslaugų		Vieta, kur yra policijos įstaiga

III klasė

7. Trečiokai turi mokėti atsakyti į I, II klasei skirtus klausimus ir dar šiuos:

7.1. Kur reikia laukti maršrutinio transporto (autobuso, troleibuso, mokyklinio autobuso)?

- Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra – prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio. Reikia stovėti toliau nuo važiuojamosios dalies krašto, kad autobusas ar kita transporto priemonė neužkliudytų. Atvažiavus autobusui negalima bėgti prie jo: reikia palaukti, kol jis sustos ir atsidarys durys.

7.2. Kaip nueiti iki autobuso, stovinčio kitoje kelio pusėje?

- Jeigu autobusas toli ir gali netrukus nuvažiuoti, reikia neskubėti ir palaukti kito. Prieš einant per kelią, reikia rasti vietą, kur leidžiama eiti per važiuojamąją kelio dalį: gyvenvietėje reikia nueiti iki pėsčiųjų perėjos ar sankryžos, o ne gyvenvietėje – iki tokios vietos, iš kur gerai matomas kelias į abi puses. Tada sustoti, pažvelgti į abi puses ir įsiklausyti. Prieš einant per važiuojamąją dalį dar kartą pažiūrėti į kairę pusę ir įsiklausyti. Jeigu transporto priemonės nevažiuoja, eiti per kelią (stebėti eismo situaciją ir klausytis). Perėjus kelią, eiti link autobuso.

7.3. Kokie pavojai pėsčiajam gresia pėsčiųjų perėjoje, kai važiuojamojoje kelio dalyje ta pačia kryptimi yra dvi ir daugiau eismo juostų?

- Kelyje, kuriame ta pačia kryptimi yra dvi ir daugiau eismo juostų, pėsčiajam yra daugiau pavojų. Pėsčiasis, eidamas per kelią į kitą pusę, važiuojamojoje dalyje taip pat užtrunka ilgesnį laiką. Kai keliu pirmąja juosta važiuojanti transporto priemonė sustoja praleisti einančių per pėsčiųjų perėją pėsčiųjų, reikia eiti per kelią atsargiai, nes gali nesustoti antrąja eismo juosta važiuojanti transporto priemonė. Praėjus pro pirmąją sustojusią transporto priemonę, reikia sustoti ir įsitikinti, ar už jos nevažiuoja kita. Tokie pat eismo pavojai kyla ir kitoje važiuojamosios dalies pusėje.

7.4. Kaip elgtis sustojus kelio viduryje gyvenvietėje?

- Geriau eiti per kelią taip, kad jo viduryje nereikėtų sustoti, bet ne visada tai pavyksta. Tokiu atveju reikia ramiai sustoti kelio viduryje – saugumo salelėje arba ant paženklintos ar įsivaizduojamos linijos, skiriančios priešingų krypčių transporto srautus, ir laukti kol transporto priemonės pravažiuos. Jokiu būdu negalima grįžti atgal ar bėgti į priekį. Atsidūrę kelio viduryje vaikai išsigąsta, nes jiems atrodo, jog automobiliai juos užkliudys, tačiau reikia ramiai stovėti ir nesiblaškyti, nes transporto priemonėms vietos užtenka. Baigti eiti per kelią galima tik įsitikinus, kad eiti saugu.

7.5. Kuo turi vadovautis eismo dalyvis prieš pradėdamas judėti per geležinkelio pervažą ir judėdamas per ją?

▪ Prieš pradėdamas judėti per geležinkelio pervažą ir judėdamas per ją, eismo dalyvis privalo vadovautis kelio ženklais, ženklinimu, užtvaro padėtimi, šviesoforų, garso ir geležinkelio pervažos budėtojų (reguliuotojų) signalais. Prieš pradėdamas judėti per geležinkelio pervažą, eismo dalyvis visais atvejais privalo įsitikinti, kad prie geležinkelio pervažos neartėja bėginė transporto priemonė. Rekomenduojama, kad per geležinkelio pervažą judančius vaikus iki 12 metų lydėtų suaugęs asmuo (ne jaunesnis kaip 21 metų). Geležinkelio pervažoje eismo dalyvis privalo duoti kelią artėjančiai bėginei transporto priemonei.

7.6. Kas draudžiama eismo dalyviui judant per geležinkelio pervažą?

▪ Judėti per geležinkelį tam neskirtose vietose. Apvažiuoti kitas transporto priemones, kurios sustojo prieš geležinkelio pervažą praleisti bėginės transporto priemonės. Įvažiuoti ar įeiti į geležinkelio pervažą, kai užtvaras nuleistas arba pradeda leisti, savarankiškai pakelti užtvarą arba jį apvažiuoti (apeiti). Įvažiuoti į geležinkelio pervažą, jeigu už jos yra kliūtis, kuri verstų vairuotoją sustoti geležinkelio pervažoje. Važiuoti per geležinkelio pervažą neįgaliųjų vežimėliu be lydinčio asmens.

8. Trečiokai turi žinoti ir pažinti I, II klasei skirtus kelio ženklus ir dar šiuos:

Eil. Nr.	Kelio ženklo Nr.	Kelio ženklo pavadinimas	Ženklas pagal kelio ženklių grupę yra	Pavyzdys	Paiškinimas
1.	102	Pervaža be užtvaro	Išspėjamasis		Geležinkelio pervaža be pakeliamojo užtvaro
2.	106	Darbai kelyje	Išspėjamasis		Kelio ruožas, kuriame dirbama
3.	121	Žvyras	Išspėjamasis		Patobulintos dangos kelio ruožas, kuriame iš po ratų gali būti išsviesta žvyro, skaldos ir panašiai
4.	136	Daug eismo įvykių	Išspėjamasis		Kelio ruožas, kuriame įvyksta daug eismo įvykių
5.	411	Dviračių takas	Nukreipiamasis		Leidžiama važiuoti tik dviračiais
6.	550	Gyvenvietės pradžia	Nurodomasis		Gyvenvietės, kurioje galioja eismo tvarką gyvenvietėse nustatantys Kelių eismo taisyklių reikalavimai, pradžia

IV klasė

9. Ketvirtokai turi mokėti atsakyti į I, II, III klasei skirtus klausimus ir dar šiuos:

9.1. Kaip elgtis, jeigu artėja specialiosios transporto priemonės su įjungtais mėlynais ir raudonais (arba tik mėlynais) ir specialiaisiais garso signalais?

- Eismo dalyviai privalo nedelsdami duoti kelią tokioms transporto priemonėms ir jų lydimoms transporto priemonėms. Pėstieji neturi pradėti eiti per važiuojamąją dalį, o esantys joje privalo nedelsdami pasitraukti. Negalima eiti net tada, jei dega (arba mirksi) žalias šviesoforo signalas.

9.2. Kas draudžiama pėstiesiems?

Pėstiesiems draudžiama:

- eiti per važiuojamąją dalį tose vietose, kur yra transporto ar pėsčiųjų atitvarai, o gyvenvietėse – ir ten, kur yra skiriamoji juosta (išskyrus pėsčiųjų perėjas ir sankryžas);
- eiti automagistrale ar greitkelio;
- eiti skiriamąja juosta arba greta jos važiuojamosios dalies pakraščiu;
- išeiti iš už stovinčios transporto priemonės ar kitos kliūties, trukdančios apžvelgti vietą, neįsitikinus, kad nėra artėjančių transporto priemonių;
- eiti dviračių takais;
- pasišalinti iš eismo įvykio vietos, jeigu pėstieji yra susiję su juo;
- važiuoti riedučiais, riedlentėmis, paspirtukais važiuojamąja dalimi.

9.3. Kokie reikalavimai yra keleiviams įlipant (išlipant) į (iš) transporto priemonę (-ės)?

- Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik transporto priemonei visiškai sustojus.
- Į automobilį įlipti (iš jo išlipti) galima tik iš šaligatvio ar kelkraščio pusės. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai saugu, netrukdo kitiems eismo dalyviams.

9.4. Kokia tvarka vaikai turi naudoti saugos diržus?

- Važiuojant transporto priemone su įrengtais saugos diržais, būtina juos užsisegti.
- Žemesni kaip 135 cm ūgio vaikai lengvuju ar krovininiu automobiliu vežami prisegti jų ūgiui ir masei pritaikytomis vaikų prisegimo sistemomis.
- Vyresni kaip 3 metų autobusų keleiviai privalo naudotis įrengtomis prisegimo sistemomis.
- Saugos diržas privalo būti užsegtas juosiant jį per petį ir per juosmenį arba kaip numatė transporto priemonės gamintojas.

10. Ketvirtokai turi žinoti ir pažinti I, II, III klasei skirtus kelio ženklus ir dar šiuos:

Eil. Nr.	Kelio ženklo Nr.	Kelio ženklo pavadinimas	Ženklas pagal kelio ženklų grupę yra	Pavyzdys	Paaiškinimas
1.	201	Pagrindinis kelias	Pirmumo		Kelias, kuriame suteikta pirmenybė važiuoti per nereguliuojamas sankryžas
2.	202	Pagrindinio kelio pabaiga	Pirmumo		Kelio ženklu „Pagrindinis kelias“ pažymėto kelio pabaiga
3.	203	Duoti kelią	Pirmumo		Vairuotojas privalo duoti kelią transporto priemonėms, važiuojančioms kertamu keliu, o esant papildomai lentelei Nr. 843 „Pagrindinio kelio kryptis“ – važiuojančioms pagrindiniu keliu
4.	204	Stop	Pirmumo		Draudžiama važiuoti nesustojus prieš „Stop“ liniją, o jeigu jos nėra, – prieš kelio ženklą. Vairuotojas privalo duoti kelią transporto priemonėms, važiuojančioms kertamu keliu, o jeigu yra papildoma lentelė Nr. 843 „Pagrindinio kelio kryptis“, – važiuojančioms pagrindiniu keliu
5.	301	Įvažiuoti draudžiama	Draudžiamasis		Draudžiama įvažiuoti visoms transporto priemonėms, išskyrus maršrutinį transportą
6.	309	Dviračių eismas draudžiamas	Draudžiamasis		Draudžiama važiuoti dviračiais
7.	501	Automagistralė	Nurodomasis	 	Kelio, kuriame galioja automagistralėse nustatyta eismo tvarka, pradžia
8.	503	Vienpusis eismas	Nurodomasis		Kelias arba važiuojamoji dalis, kur transporto priemonių eismas per visą plotį vyksta viena kryptimi

RUNGTIS „PROTŲ MŪŠIS“

1. Metodinę medžiagą, užduotis ir vertinimo sistemą parengia UAB „Gravitas Partners“. I ir II etapų organizatoriai taip pat gali parengti savo užduotis ir vertinimo sistemą. III ir IV etapams užduotis ir vertinimo sistemą parengia UAB „Gravitas Partners“.

2. Rungtis skirta komandai.

3. Užduotims parengti naudojama medžiaga iš rungčių:

3.1. „Kelių eismo užduotys“ (4 priedas);

3.3. „Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje“ (7 priedas);

3.4. „Perėjimas per kelią sankryžoje“ (8 priedas).

4. Rungčiai naudojama medžiaga iš Kelių eismo taisyklių skyrių „Pėsčiųjų pareigos“ ir „Keleivių pareigos“.

VERTINIMAS

5. Komandai, atlikusiai užduotį rungtyje „Protų mūšis“, skiriama iki 10 balų.

RUNGTIS „VAIZDO SIUŽETO UŽDUOTIS“

1 Metodinę medžiagą parengia UAB „Gravitas Partners“. I ir II etapų organizatoriai taip pat gali parengti savo užduotis ir vertinimo sistemą. III ir IV etapams užduotis ir vertinimo sistemą parengia UAB „Gravitas Partners“.

2. Vaizdo siužeto užduotis skirta komandai. Komanda aptaria situaciją ir išsirenka vieną mokinį jai pakomentuoti, paaiškinti.

3. Užduočiai parengti naudojama medžiaga iš rungčių:

3.1. „Kelių eismo užduotys“ (4 priedas);

3.3. „Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje“ (7 priedas);

3.4. „Perėjimas per kelią sankryžoje“ (8 priedas).

4. Rungčiai naudojama medžiaga iš Kelių eismo taisyklių skyrių „Pėsčiųjų pareigos“ ir „Keleivių pareigos“.

VERTINIMAS

6. Komandai, atlikusiai užduotį rungtyje „Vaizdo siužeto užduotis“, skiriama iki 5 balų.

RUNGTIS „PERĖJIMAS PER KELIĄ PĖSČIŲJŲ PERĖJOJE“

1. Mokinys per kelią pėsčiųjų perėjoje turi pereiti tokia tvarka:

- 1.1. sustoti prie pėsčiųjų perėjos, toliau nuo važiuojamosios dalies krašto;
- 1.2. pažiūrėti į kairę pusę ir įsiklausyti;
- 1.3. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
- 1.4. jei transporto priemonių arti nėra, dar kartą pažiūrėti į kairę pusę ir įsiklausyti;
- 1.5. įžengti į važiuojamąją dalį mokinys gali tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį bei įsitikina, kad eiti saugu;
- 1.6. per pėsčiųjų perėją jis turi eiti tiesiai, ne įstrižai, neperžengti jos ribų, be reikalo joje nedelsti, nestoviniuoti. Visą laiką stebėti kelią ir klausytis;
- 1.7. nespėjęs pereiti važiuojamosios dalies, neturi blaškytis (pasimesti), o ramiai sustoti saugumo salelėje arba ant paženklintos ar įsivaizduojamos linijos, skiriančios priešingų krypčių transporto srautus;
- 1.8. baigti eiti per kelią galima tik įsitikinus, kad eiti saugu.

VERTINIMAS

2. Vertinamos mokinių padarytos klaidos:

- 2.1. nesustojo prie pėsčiųjų perėjos, toliau nuo važiuojamosios dalies krašto – 1;
 - 2.2. nepažiūrėjo į kairę pusę (neįsiklausė) – 1;
 - 2.3. nepažiūrėjo į dešinę pusę (neįsiklausė) – 1;
 - 2.4. jei transporto priemonių arti nėra, dar kartą nepažiūrėjo į kairę pusę (neįsiklausė) – 1;
 - 2.5. į važiuojamąją dalį įžengė neįvertinęs atstumo iki artėjančių transporto priemonių bei jų greičio ir neįsitikino, kad tai saugu – 2;
 - 2.6. per pėsčiųjų perėją ėjo ne tiesiai, bet įstrižai, peržengė jos ribas, be reikalo joje delė ar stoviniavo. Ne visą laiką stebėjo kelią – 1;
 - 2.7. atvažiuojant transporto priemonei, mokinys blaškėsi, neramiai stovėjo kelio viduryje, nelaukė, kol transporto priemonės sustos arba pravažiuos – 1;
 - 2.8. baigė eiti per kelią neįsitikinęs, kad eiti saugu – 2.
3. Mokinys, nepriekaištingai atlikęs praktinę rungtį, gauna 10 balų.

RUNGTIS „PERĖJIMAS PER KELIĄ SANKRYŽOJE“

1. Mokinys per kelią sankryžoje turi pereiti tokia tvarka:

1.1. sustoti prie pėsčiųjų perėjos, o kur pėsčiųjų perėjos nėra – pagal šaligatvių arba kelkraščių liniją, toliau nuo važiuojamosios dalies krašto;

1.2. pėstiesiems draudžiama eiti per kelią, kai įjungtas raudonas ar geltonas šviesoforo signalai;

1.3. sankryžoje, sulaukęs šviesoforo signalo, leidžiančio eiti, mokinys turi pažiūrėti į visus kelius (į kairę, į dešinę, į šoninius kelius) ir įsiklausyti;

1.4. eiti per kelią, kai įjungtas žalias šviesoforo signalas. Eiti per sankryžą turi tik įvertinęs, kad eiti saugu;

1.5. per važiuojamąją dalį turi eiti tiesiai, ne įstrižai, be reikalo joje nedelsti, nestoviniuoti. Visą laiką stebėti kelią ir šviesoforo signalus;

1.6. jei atvažiuoja transporto priemonė, reikia nesiblaškyti, ramiai sustoti saugumo salelėje arba ant paženklintos ar įsivaizduojamos linijos, skiriančios priešingų krypčių transporto srautus, ir palaukti, kol transporto priemonė sustos arba pravažiuos;

1.7. baigti eiti per kelią galima tik įsitikinus, kad įjungtas žalias šviesoforo signalas ir eiti saugu.

VERTINIMAS

2. Teisėjas vertina dalyvio padarytas klaidas:

2.1. nesustojo prie pėsčiųjų perėjos toliau nuo važiuojamosios dalies krašto – 1;

2.2. ėjo per kelią, kai įjungtas raudonas arba geltonas šviesoforo signalai – 5;

2.3. sankryžoje, sulaukęs leidžiančio eiti šviesoforo signalo, pėsčiasis nepažiūrėjo į visus kelius (į kairę, į dešinę, į šoninius kelius) ir neįsiklausė – 2;

2.4. per važiuojamąją dalį ėjo ne tiesiai, bet įstrižai, be reikalo joje delسė ar stoviniavo. Ne visą laiką stebėjo kelią ir šviesoforo signalus – 1;

2.5. iš dešinės pusės atvažiuojant transporto priemonei, pėsčiasis blaškėsi, neramiai stovėjo kelio viduryje, nelaukė, kol transporto priemonės sustos arba pravažiuos – 2;

2.6. baigė eiti per kelią neįsitikinęs, kad eiti leidžiama ir saugu – 2.

3. Mokinys, nepriekaištingai atlikęs praktinę rungtį, gauna 10 balų.

RUNGTIS „ATŠVAITŲ PRAKTINIS NAUDOJIMAS“

1. Metodinę medžiagą, užduotis ir vertinimo sistemą parengia UAB „Gravitas Partners“. I ir II etapų organizatoriai taip pat gali parengti savo užduotis ir vertinimo sistemą. III ir IV etapams užduotis ir vertinimo sistemą parengia UAB „Gravitas Partners“.
2. Mokiniai gauna atšvaitus. Juos visus reikia panaudoti – tinkamai prisisegti ir paaiškinti, kodėl prisisegė toje vietoje.
3. Rungčiai naudojama medžiaga iš Kelių eismo taisyklių skyriaus „Pėsčiųjų pareigos“.

VERTINIMAS

4. Mokiniui, atlikusiam užduotį rungtyje „Atšvaitų praktinis naudojimas“, teisėjai skiria iki 5 balų.

10 priedas

_____ mokyklos
 _____ klasės
 mokinio (-ės) _____

VERTINIMO LAPAS

Užduoties pavadinimas	Įvertinimas	Teisėjo parašas
Kelių eismo užduotys		
Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje		
Perėjimas per kelią sankryžoje		
Atšvaitų praktinis naudojimas		

_____ mokyklos
 _____ klasės
 mokinio (-ės) _____

VERTINIMO LAPAS

Užduoties pavadinimas	Įvertinimas	Teisėjo parašas
Kelių eismo užduotys		
Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje		
Perėjimas per kelią sankryžoje		
Atšvaitų praktinis naudojimas		

_____ mokyklos
 _____ klasės
 mokinio (-ės) _____

VERTINIMO LAPAS

Užduoties pavadinimas	Įvertinimas	Teisėjo parašas
Kelių eismo užduotys		
Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje		
Perėjimas per kelią sankryžoje		
Atšvaitų praktinis naudojimas		

_____ mokyklos
 _____ klasės
 mokinio (-ės) _____

VERTINIMO LAPAS

Užduoties pavadinimas	Įvertinimas	Teisėjo parašas
Kelių eismo užduotys		
Perėjimas per kelią pėsčiųjų perėjoje		
Perėjimas per kelią sankryžoje		
Atšvaitų praktinis naudojimas		